

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1938-1939.	N° 15		ZITTINGSJAAR 1938-1939.
	SÉANCE du 16 Novembre 1938	VERGADERING van 16 November 1938	

PROJET DE LOI

modifiant l'article 353 du Code d'Instruction
criminelle.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Aux termes de l'article 353 du Code d'Instruction criminelle, une fois entamés, l'examen et les débats des affaires soumises à la Cour d'assises doivent être continués sans interruption et sans aucune espèce de communication au dehors, jusqu'après la déclaration du jury inclusivement. Le président ne peut les suspendre que pendant les intervalles nécessaires pour le repos des juges, des jurés, des témoins et des accusés.

Cette disposition, en interdisant aux juges assesseurs d'une Cour d'assises d'exercer leur juridiction en dehors des audiences de cette Cour, est de nature à nuire à la bonne administration de la justice.

Elle empêche, en effet, un assesseur de siéger, durant l'instruction d'une affaire d'assises, à la Chambre du tribunal à laquelle il est attaché, ne fût-ce que pour un prononcé de jugement ou un autre devoir qui peut aisément être effectué avant l'ouverture de l'audience de la Cour d'assises ou lorsque celle-ci est levée.

Il en résulte un désarroi qui n'est point, dans certains tribunaux, le nombre des magistrats étant limité, sans provoquer de sérieux inconvénients.

La règle édictée par l'article 353 du Code d'Instruction criminelle est fondée sur plusieurs motifs. Elle a pour but :

1° De maintenir l'unité dans l'instruction, de manière que toutes les parties du débat s'enchaînent entre elles et que les jurés puissent en saisir plus facilement l'ensemble et le résultat;

2° De préserver les jurés de toutes les influences extérieures soit en les isolant de toute communica-

WETSONTWERP

tot wijziging van artikel 353 van het Wetboek
van Strafvordering.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Luidens artikel 353 van het Wetboek van Strafvordering moeten het onderzoek en de debatten betreffende de aan het Hof van Assisen voorgelegde zaken, eenmaal begonnen, voortgezet worden, zonder onderbreking en zonder eenigerlei betrekking naar buiten, tot na de verklaring van de jury. De voorzitter mag beide slechts schorsen gedurende de poozen die noodig zijn voor de rust van de rechters, de gezworenen, de getuigen en de beschuldigen.

Die bepaling kan, waar zij aan de rechters die als bijzitters in een Hof van Assisen fungeeren, verbiedt hun rechterlijk ambt buiten de terechtzittingen van bedoeld Hof waar te nemen, een behoorlijke rechtsbedeeling in den weg staan.

Inderdaad, den bijzitters belet zij, gedurende het onderzoek van een aan het Hof van Assisen opgedragen zaak, in de Kamer van de rechtbank waaraan zij verbonden zijn te zetelen, al was het maar voor de uitspraak van een vonnis of voor eenige andere verrichting die gemakkelijk kan worden uitgevoerd voordat de terechtzitting van het Hof van Assisen geopend is of nadat zij is opgeheven.

Dat feit is een bron van wanorde, in sommige rechtbanken, waar het getal der magistraten beperkt is, waaraan ernstige bezwaren verbonden zijn.

De door artikel 353 van het Wetboek van Strafvordering voorgeschreven regel steunt op verscheidene redenen. Hij moet dienen :

1° Om eenheid in het onderzoek te behouden, zoodat al de deelen van het debat behoorlijk bij elkaar aansluiten en de gezworenen het debat in zijn geheel en den uitslag er van gemakkelijker kunnen begrijpen;

2° Om de gezworenen voor elken invloed van buiten te behoeden, hetzij door ze van elke betrekking

tion, soit en éloignant les distractions qui pourraient effacer de leur esprit les impressions de l'audience;

3° De supprimer tous les retards, toutes les lenteurs, tous les incidents qui pourraient prolonger la procédure et reculer le jugement (FAUSTIN HÉLIE, *Traité de l'Instruction criminelle*, t. III, p. 510, n° 4924).

On le voit par là, ce sont les jurés et non les juges que le législateur a voulu protéger contre le danger des distractions.

C'est en se basant sur cette manière de voir que Garraud (*Instruction criminelle*, t. IV, p. 322, note 101) précise comme suit les limites dans lesquelles la suspension des débats est possible.

Dans la suspension, dit-il, la Cour, *stricto sensu*, peut s'occuper de formalités relatives à une autre affaire, par exemple, procéder au tirage au sort du jury de jugement pour l'affaire suivante, ou encore ordonner la restitution d'un effet saisi dans une affaire précédemment jugée.

En somme, le critère essentiel pour la jurisprudence est celui-ci : si, dans un intervalle du débat, le jury s'occupe d'une autre affaire, interruption, et donc nullité; si, dans cet intervalle, c'est la Cour seule qui s'occupe d'une autre affaire, simple suspension permise.

Point de vue raisonnable, souligne Garraud, puisqu'en établissant le principe de continuité, la loi a essentiellement tenu compte du caractère non professionnel des jurés, auxquels on ne peut demander de passer d'une affaire à une autre, pour revenir à la première, ce à quoi des juges professionnels procèdent constamment.

Si ce critère était accepté par tous, il ne serait probablement point besoin de modifier l'article 353 du Code d'Instruction criminelle.

Mais en Belgique, la pratique judiciaire s'écarte de cette interprétation, bien qu'elle n'ait pas été condamnée de façon expresse par la Cour de cassation (voir *Pand. Belges*, Verbo Cours d'assises, n° 873 et suivants).

Il semble bien que cette interprétation rigoureuse a quelque chose d'excessif et qu'il est plus raisonnable de consacrer la distinction formulée plus haut.

Tel est le but de la modification apportée par le présent projet au texte de l'article 353 du Code d'Instruction criminelle.

Le Ministre de la Justice,

J. PHOLIEN.

naar buiten af te zonderen, hetzij door verstrooingen die de indrukken der terechtzitting zouden kunnen uitwischen, van hen te verwijderen;

3° Om elk uitstel, elk oponthoud, elk incident te voorkomen, waardoor de rechtspleging zou kunnen aanslepen en de uitspraak vertraging zou kunnen ondergaan (FAUSTIN HÉLIE, *Traité de l'Instruction criminelle*, boek III, blz. 510, n° 4924).

Zooals men ziet, zijn het de gezworenen en niet de rechters die de wetgever tegen het gevaar van verstrooiing heeft willen behoeden.

Van dat standpunt gaat Garraud uit (*Instruction criminelle*, boek IV, blz. 322, nota 101) wanneer hij volgenderwijze de grenzen bepaalt binnen welke schorsing van de debatten mogelijk is.

Tijdens de schorsing, zegt hij, kan het Hof, *stricto sensu*, zich bezighouden met formaliteiten die op een andere zaak betrekking hebben; het kan, bijvoorbeeld, de jury voor de berechting van de volgende zaak uitloten, of nog, de teruggave bevelen van een voorwerp dat tijdens een vroeger gevonniste zaak in beslag werd genomen.

Per slot van rekening is het eigenlijk criterium voor de rechtspraak het volgende : indien, tijdens een poos in het debat, de jury zich met een andere zaak bezighoudt, is er onderbreking, en dus nietigheid; indien, tijdens die poos, het Hof alleen zich met een andere zaak bezighoudt, geldt het een eenvoudige geoorloofde schorsing.

Een zeer redelijk standpunt, zoo merkt Garraud hierbij op; immers, toen de wet het continuïteitsbeginsel stelde, hield zij hoofdzakelijk hiermede rekening dat de door de gezworenen waargenomen functie, hun beroep niet uitmaakt en hun niet mag worden gevraagd van eene zaak naar een andere over te gaan, om daarna weer op de eerste terug te komen, hetgeen beroepsrechters doorlopend doen.

Indien dat criterium door iedereen werd aanvaard, zou het wellicht niet noodig zijn artikel 353 van het Wetboek van Strafvordering te wijzigen.

Maar in België wordt van die interpretatie, ofschoon zij niet uitdrukkelijk door het Hof van Verbreking werd veroordeeld, in de rechterlijke praktijk afgeweken (zie *Pandectes Belges*, Verbo Cours d'assises, n° 873 en volg.).

Het wil ons voorkomen dat die strenge interpretatie eenigszins te ver gaat, en dat het redelijker is het hooger gemaakte onderscheid te bekrachtigen.

Dat is het doel van de wijziging die door dit ontwerp in artikel 353 van het Wetboek van Strafvordering wordt aangebracht.

De Minister van Justitie,

J. PHOLIEN.

PROJET DE LOI

LEOPOLD III, ROI DES BELGES,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter, en Notre Nom, aux Chambres Législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

L'article 353 du Code d'Instruction criminelle est modifié comme suit :

« L'examen et les débats, une fois entamés, devront être continués sans interruption et sans aucune espèce de communication au dehors au sujet de l'affaire, jusqu'après la déclaration du jury inclusivement. Le président ne pourra les suspendre que pendant les intervalles nécessaires pour le repos des juges, des jurés, des témoins ou des accusés, *et sans que les jurés puissent vaquer à une autre affaire.* »

Donné à Bruxelles, le 14 novembre 1938.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Justice,

WETSONTWERP

LEOPOLD III, KONING DER BELGEN,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie is gelast in Onzen Naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Eenig artikel.

Artikel 353 van het Wetboek van Strafvordering wordt gewijzigd als volgt :

« Het onderzoek en de debatten moeten, eenmaal begonnen, voortgezet worden, zonder onderbreking en zonder eenigerlei betrekking naar buiten betreffende de zaak, tot na de verklaring van de jury. De voorzitter mag beide slechts schorsen gedurende de poozen die noodig zijn voor de rust van de rechters, de gezworenen, de getuigen en de beschuldigten, *en zonder dat de gezworenen zich met een andere zaak mogen bezighouden.* »

Gegeven te Brussel, 14 November 1938.

LEOPOLD.

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Justitie,

J. PHOLIEN.